

Coinneamh: Bòrd-stiùiridh
Ceann-là/Àm: 13 Màrt 2025 aig 09.30
Càite: Microsoft Teams

Clàr-gnothaich – Seisean Fosgailte

1. Cùisean Tòiseachaidh

- 1.1. Fàilte is Leisgeulan
- 1.2. A' Nochdadh Chom-pàirtean
- 1.3. Gnothach Iomchaidh Sam Bith Eile (GISBE)

2. Conaltradh

2.1. Conaltradh le luchd-ùidh (Ri Deasbad)

PT1 Conaltradh le luchd-uidh

Ealasaid Dhòmhnallach, Ceannard

3. Plana Corporra is Coileanadh

3.1. Plana Corporra: Aithisg air PCCan Plana Corporra 2023-28 (Airson Deasbad)

Iain Mac a' Mhaoilein, Stiùiriche

3.2. Foghlam agus Ionnsachadh (Airson Deasbad)

Jennifer McHarrie, Stiùiriche

4. Rianachd Mhì-chinntean

4.1. Clàr mhì-chinntean Ro-innleachdail (Ri Aontachadh)

PT1 Clàr mhì-chinntean Ro-innleachdail

Nicola Pearson, Ceann an Ionmhais is Cùisean Corporra

5. Ionmhas

5.1. Aithisg Ionmhas (Airson Fiosrachadh)

PT1 Aithisg Ionmhas gu 31/12/2025

Nicola Pearson, Ceann an Ionmhais is Cùisean Corporra

5.2. Sgeama Subsadaidh Tabhartasan Leasachaidh (Ri Aontachadh)

Steven Kellow, Manaidsear Phròiseactan is Maoineachaidh

6. Cùisean Corporra

6.1. Èifeachdas is Trèanadh a' Bhùird-stiùiridh (Airson Deasbad)

Ealasaid Dhòmhnallach, Ceannard

7. Plana Obrach a' Bhùird-stiùiridh

7.1. Plana Obrach a' Bhùird-stiùiridh (Ri Aontachadh)

PT1 Plana Obrach 2025/26

Ealasaid Dhòmhnallach, Ceannard

8. GISBE

Ceann-là na h-ath choinneimh: 26/06/2025

Deireadh an t-Seisein

Coinneamh:	Bòrd-stiùiridh
Ceann-là:	13 Màrt 2025
Tìotal:	Conaltradh le Luchd-ùidh
Gnìomh a dhìth:	Ri Deasbad
Àireamh pàipear:	2.1
Neach-labhairt:	Ealasaid Dhòmhnallach, Ceannard
Pàipearan-taic:	PT1

1. Adhbhar

1.1. Tha am pàipear seo a' soilleireachadh an raon fharsaing de chonaltradh air feadh na buidhne a' sealltainn cho cudromach sa tha com-pàirteachasan agus conaltradh dhuinn.

2. Cùl-fhiosrachadh/Prìomh aithris

2.1. Tha an Ro-innleachd Conaltraidh (taobh a-muigh) a' mìneachadh ar prìomhachasan airson conaltradh agus a' mìneachadh nam prìomh dhòighean a chleachdas sinn gus ar n-amasan a libhrigeadh.

2.2. Bithear a' dèanamh raon farsaing de chonaltradh air feadh na buidhne, agus tha oifigearan a' conaltradh ri grunn bhuidhnean agus dhaoine fa leth fhad 's a tha iad a' feuchainn ri amasan a' Phlana Chorporra a choileanadh.

3. Prìomhachasan

3.1. Tha ar prìomhachasan conaltraidh ag amas air:

- Buidseat na h-Alba
- Bile Chànanan na h-Alba
- Còmhdhail ùghdarrasan ionadail
- Planaichean Gàidhlig
- A' togail air obair BnG agus ar prìomh chom-pàirtichean libhrigidh
- Ag àrdachadh, far a bheil e iomchaidh, susbaint Ghàidhlig a' togail mothachadh air susbaint Ghàidhlig agus làthaireachd na Gàidhlig aig ìre ionadail agus nàiseanta.

4. Com-pàirteachadh leis a' Mhinistear

4.1. Choinnich an Cathraiche, an Ceannard agus an Stiùiriche ris an Iar-Phrìomh Mhinistear san Dùbhlachd agus dh'aontaich iad raon fiosrachaidh a sholarachadh gus cuideachadh le planadh buidseit. Tha deagh iomlaid air a bhith a' dol leis an sgioba aice agus tha seo a' leantainn.

5. Com-pàirteachadh Sgioba Gàidhlig & Albais

- 5.1. Bidh an Ceannard agus an Sgioba Stiùiridh ann an conaltradh cunbhalach leis an sgioba Gàidhlig & Albais. Tha sinn air a bhith ag obair còmhla gus dèanamh cinnteach gu bheil am fiosrachadh air fad a tha a dhìth ri fhaotainn airson pròiseas a' bhuidseit.
- 5.2. Chaidh còmhraidhean agus co-roinn fiosrachaidh a chumail cuideachd a thaobh Bile Chànanan na h-Alba, Sgeama Oifigearan Leasachaidh na Gàidhlig, conaltradh coimhearsnachd agus planadh is leasachadh bhuidhnean.

6. Com-pàirteachadh poilitigeach

- 6.1. Tha conaltradh dìreach air a bhith ann le Rhoda Ghrannnd BPA a thaobh Buidheann Thar-phàrtaidh na Gàidhlig.
- 6.2. Choinnich an Ceannard ri Torcuil Crichton BP agus bheachdaich sinn air raon farsaing de chùisean, a' gabhail a-steach taic do na meadhanan Gàidhlig agus leasachadh coimhearsnachd na Gàidhlig.

7. Conaltradh leis na meadhanan

- 7.1. Tha sinn air conaltradh a dhèanamh leis na buidhnean meadhanan a leanas, a' toirt seachad agallamhan, beachdan agus fiosrachadh air sgeulachdan co-cheangailte ris a' Ghàidhlig:

- Agallamhan
 - BBC an Là – Buidesat an Riaghaltas – 10 Dùbhlachd 24
 - BBC An Là – Agallamh air ro-innleachd òigridh – co-labhairt ChnaG 27 Gearran 25
- Freagairtan do na meadhanan
 - The Times – Soidhnichean – Aiseag Ghleann Sannox 21 Faoilleach 25
 - BBC Naidheachdan – Sgeama Oifigearan – 30 Faoilleach 25
 - BBC Naidheachdan – Comhairle na h-Eaglais Brice – 10 Gearran 2025
 - BBC Naidheachdan – Foghlam Dùn-dè – 20 Gearran 25

8. Na meadhanan sòisealta & Làrach-lìn

Luchd-leantainn Bhòrd na Gàidhlig				
Larach	07.06.24	06.09.24	06.12.24	03.03.25
Facebook	6162	6194	6243	6262
Instagram	2918	3016	3165	3271
X (Twitter)	7405	7337	7170	7001
LinkedIn	589	611	632	653

*Tha cunntasan againn air BlueSkye (209 luchd-leantainn) agus Threads (623 luchd-leantainn) aig Bòrd na Gàidhlig ach chan eilear an cleachdadh aig an ìre-sa.

- 8.1. Tha na h-àireamhan againn air na h-àrd-ùrlaran meadhanan sòisealta againn seasmhach le atharrachaidhean beaga. Cha bhith sinn a' postadh gu cunbhalach air *threads*, agus chan eil sinn air postadh air bluesky fhathast ach tha barrachd luchd-leantainn againn, a' moladh iarrtas air na h-àrd-ùrlaran sin airson ar susbaint.
- 8.2. Tha sinn an-dràsta a' measadh ar n-àrd-ùrlaran agus ag ath-sgrùdadh mar a bhios sinn gan cleachdadh san àm ri teachd. Tha cothrom ann àireamhan luchd-leantainn a leasachadh, agus bidh sinn a' cumail sùil nas mionaidiche air conaltradh.
- 8.3. Tha e cudromach gun smaoinich sinn aig ìre ro-innleachdail air na h-àrd-ùrlaran meadhanan sòisealta a thaghas sinn a dhol an sàs. Tha e fìor chudromach ann an saoghal an latha an-diugh far a bheil sinn ag iarraidh gun cluinnear ar guth. Is e puing deasbaid a tha seo, agus bheir sinn air ais molaidhean, le fios bho dheasbad a' Bhùird, chun ath choinneamh bùird.
- 8.4. Tha sinn a' dèanamh lèirmheas teicnigeach agus susbaint air an làrach-lìn againn.

9. Cleachdi

- 9.1. Air sgàth adhbharan obrachaidh, thèid làrach-lìn cleachd i agus seanailean meadhanan sòisealta a dhùnadh sìos agus am fiosrachadh a sgaoileadh tro shianalan meadhanan Bòrd na Gàidhlig. Chan eil an comas againn air an taobh a-staigh inneal fa leth a tha ag amas air an taobh a-muigh a libhrigeadh, agus tha sinn den bheachd gun toir soirbheachas ar n-iomairt Dè tha dòl air na meadhanan sòisealta cothrom air an aon ìre adhartachaidh 's a thathas a' coileanadh an-dràsta tro Chleachdi. Bidh na lannan Gàidhlig fhathast rim faighinn.

10. Moladh

- 10.1. Gum bi na buill a' toirt fa-near dhan fhiosrachadh anns a' phàipear.

11. Prìomh Bhuidhean Ro-innleachdail

- 11.1. **Buidhean air Ionmhas:** Chan eil
- 11.2. **Buidhean air Luchd-obrach:** Chan eil
- 11.3. **Buidhean air Trèanadh:** Bidh feuman trèanaidh ann gus dèanamh cinnteach ` gu bheil na sgilean riatanach aig luchd-obrach gus an ro-innleachd a libhrigeadh
- 11.4. **Ceanglaichean ri Amasan Ro-innleachadh agus Corporra:** Tha seo a' cuir ri adhartachadh agus libhrigeadh a' phlana chorporra agus an ro-innleachd conaltraidh bhon taobh a-muigh
- 11.5. **Buidhean air Cliù:** Togaidh seo cliù na buidhne le barrachd mothachaidh air a' bhuidhinn agus an obair a bhios sinn a' dèanamh
- 11.6. **Buidhean air Slàinte is Sàbhailteachd:** Chan eil
- 11.7. **Buidhean Laghail:** Chan eil
- 11.8. **Buidhean air Co-ionannachd:** Chan eil
- 11.9. **Buidhean air an Àrainneachd:** Chan eil

12. Ceanglaichean ri Frèama-obrach Coileanadh Nàiseanta

Còraichean Daonna	☐	Clann is Òigridh	☐
Cultar	☒	Coimhearsnachdan	☐
Àrainneachd	☐	Bochdainn	☐
Slàinte	☐	Eadar-nàiseanta	☐
Foghlam	☒	Eaconamaidh	☐
Gnothachasan soirbheachail is ùr-ghnàthach	☒		

13. Cùrsa Riaghlachais

- 13.1. Thug an Sgioba Stiùiridh fa-near don phàipear seo air 3 Màrt 2025.

14. Dearbhadh air Cuairteachadh Sgrìobhainn

- 14.1. 'S e pàipear fosgailte a tha seo.

Conaltradh le luchd-ùidh

Bidh oifigearan air feadh na buidhne a' conaltradh gu cunbhalach leis na prìomh bhuidhnean libhrigidh againn. Bidh an sgioba phlanaichean againn gu cunbhalach a' conaltradh ri buidhnean mu na planaichean Gàidhlig aca. A bharrachd air seo tha an sgioba stiùiridh air grunn choinneamhan a fhrithealadh le buidhnean. Tha liosta nan coinneamhan agus nan cuspairean conaltraidh a' nochdadh an raon fharsaing de dh'obair agus de chom-pàirteachas anns a bheil Bòrd na Gàidhlig an sàs.

Buidheann:

Adhbhar:

BBC	Naidheachdan & SpeakGaelic
Buidheann Obrach air Acadamaidh Ghàidhlig	BOAG
Buidheann Stiùiridh Iar thuath Leòdhais	Plana Gàidhlig Coimhearsnachd
Buidheann Stiùiridh Ro-innleachd Òigridh	
Ceòlas	Plana Gàidhlig Coimhearsnachd
CnaG	Ro-innleachd òigridh
Comhairle Aonghais	Foghlam
Comhairle Inbhir Chluaidh	0-3
Comhairle Baile Ghlaschu	Fòram Gàidhlig
Comhairle na Eilean Siar	Leasachadh coimhearsnachd Foghlam
Comhairle na h-Eaglais Brice	Plana Gàidhlig & còmh-dhail sgoile
Comhairle na Gaidhealtachd	0-3
Comhairle Siorrachd Lannraig a Deas	Foghlam
Comhairle Siorrachd Lannraig a Tuath	Foghlam
Comhairle Lodainn an Ear	Foghlam
Comann nam Parant	Foghlam
Foghlam ALBA	Foghlam
Leabharlann Nàiseanta na h-Alba	Plana Gàidhlig
HIE	Eaconamaidh & coimhearsnachd
HIREP	Eaconamaidh
MG ALBA	SpeakGaelic
Public & Commercial Services Union	Aonadh-ciùird

Riaghaltas na h-Alba

Sabhal Mòr Ostaig

SCILT

UHI NWH

UHI

UNCRC

SpeakGaelic & Foghlam

Foghlam

Plana Gàidhlig

Gàidhlig

Coinneamh lionra taic

Coinneamh:	Bòrd-stiùiridh
Ceann-là:	13 Màrt 2025
Tìotal:	Aithisg air PCCan a' Phlana Corporra 2023-28
Gnìomh a dhìth:	Airson Deasbad
Àireamh pàipear:	3.1
Neach-labhairt:	Iain Mac a'Mhaoilein, Stiùiriche Leasachaidh
Pàipearan-taic:	Chan eil

1. Adhbhar

- 1.1. Airson fiosrachadh a thoirt do Bhuill a' Bhùird-stiùiridh mu adhartas le coileanadh nam prìomh chomharran coileanaidh a tha air aithneachadh anns a' Phlana Chorporra 2023-28 agus fios a thoirt seachad air an adhartas leis a' Phlana Gnìomh.

2. Cùl-fhiosrachadh/Prìomh aithris

- 2.1. Dh'aontaich an Riaghaltas ri Plana Nàiseanta 2023-28 anns an Dùbhlachd 2023 agus chaidh am Plana fhèin fhoillseachadh ron Nollaig 2023. Leis a sin cha deach am Plana Corporra ùr aig Bòrd na Gàidhlig chun a' Bhùird airson aonta chun a' Mhàirt 2024 agus an uair sin air adhart chun an Riaghaltas airson aonta foirmeil. Dh'aontaich an Riaghaltas ris a' Phlana Chorporra san t-Sultain am-bliadhna.

- 2.2. Tha adhartas mu choinneamh nan targaidean sa Phlana Chorporra far a bheil sinn an dùil a bhith aig an ìre seo. Chan eil sinn air raointean sam bith sa Phlana a chomharrachadh far a bheil sinn an dùil bacaidhean mòra a thaobh crìochnachadh. Ach, bidh na prìomh bhacaidhean maoineachaidh, com-pàirt luchd-ùidh ann am prìomh ro-innleachdan agus comas eagrachaidh. Bithear a' cumail sùil orra sin uile tro ar pròiseasan cunnairt, agus tha iad nam prìomh amas aig an Sgioba Stiùiridh.

- 2.3. Tha an t-adhartas a chaidh a dhèanamh air na na Prìomh Chomharran Coileanaidh (PCC) anns a' Plana Chorporra airson 2023-28 ri fhaicinn sa chlàr gu h-ìosal:

PRÌOMH CHOMHARRA COILEANAIDH		Adhartas gu Gearran 2024
PCC1	Barrachd chothroman do dhaoine an cuid sgilean Gàidhlig a chleachdadh aig an taigh, san obair agus sna coimhearsnachdan aca	<ul style="list-style-type: none"> Obair a' dol air 2 Phlana Gàidhlig Coimhearsnachd ann an Uibhist agus Iar Thuath Leòdhais

		<ul style="list-style-type: none"> • Iarrtas air tighinn a staigh bho Buidhnean anns an Eilean Sgitheanach airson Plana coimhearsnachd a chruthachadh • 12 Prìomh bhuidhnean lìbhrigidh Gàidhlig a’ dèanamh adhartas air na Planaichean ro-innleachdail aca • Lìonra Oifigearan Leasachadh Gàidhlig a’ leantainn orra leis an obair aca – coinneamhan gach mìos. Sgeamaichean tabhartasan a’ cumail taic ri tachartasan anns na coimhearsnachdan
PCC2	Barrachd taic do sholar sna Tràth-bhliadhnaichean	<ul style="list-style-type: none"> • Sgeama thabhartasan tràth-bhliadhnaichean air a lìbhrigeadh (taic ri 28 buidhnean) • Chaidh rannsachadh le Wilson MacLeòid air solar 0-3 fhoillseachadh • Dreach pàipear air ro-innleachd airson seirbheisean airson tràth-bhliadhnaichean
PCC3	Brosnaich buannachdan Foghlam tro Meadhan na Gàidhlig (FtG) is Foghlam Luchd-ionnsachaidh (FLi)	<ul style="list-style-type: none"> • Maoineachadh ga thoirt seachad airson obair Chomann nam Pàrant. • Stiùireadh Reachdail airson Foghlam Gàidhlig ga ùrachadh
PCC4	Barrachd taic do dh’ionnsachadh na Gàidhlig	<ul style="list-style-type: none"> • Sgeama Tabhartasan Foghlaim a toirt taic airson tidsearan a thrèanadh/sgilean Gàidhlig a neartachadh (taic ri 45 oileanaich/tidsearan) • Ìre 1 den phròiseact SpeakGaelic a tighinn gu crìch leis na goireasan air an deisealachadh. Ìre 2 an uair sin ri tòiseachadh an dèidh lèirmheas air a phròiseact.
PCC5	Tha barrachd àite aig a’ Ghàidhlig ann an aithne nàiseanta na h-Alba, aithne-dùthcha iom-fhillte is fhosgailte	<ul style="list-style-type: none"> • Stiùireadh Reachdail air Planaichean Gàidhlig ùr air aontachadh leis an Riaghaltas • Pròiseas nas soilleire agus nas èifeachdaiche a rèir an Stiùiridh ùir • Freagairt làidir gu ìre 1 de Bhile nan Cànan Albannach agus fianais gu comataidh Foghlam aig Pàrlamaid na h-Alba • Ìre 2 aig Bile na Cànan Albannach air a chrìochnachadh agus a nis a dol air adhart gu ìre 3.

		<ul style="list-style-type: none"> • Aithisg air a chur chun an Riaghaltais air Sgeama Oifigearan Leasachaidh airson na taic a tha a dhith airson an Sgeama a dhèanamh maireannach. COMradh math air a bhith ann air a sgeama agus dùil ri taic maoinachaidh a bharrachd bhon Riaghaltas. • Sgeama Planaichean Gàidhlig a' toirt taic do Bhuidhnean aig a bheil Planaichean Gàidhlig, is taic fad-ùine ri fhaighinn airson a' chiad uair
PCC6	Tha Bòrd na Gàidhlig èifeachdach na dhreuchd ceannardais agus a' cur ri libhrigeadh Plana Nàiseanta na Gàidhlig 4 san fharsaingeachd	<ul style="list-style-type: none"> • Seirbheisean gan toirt seachad taobh a staigh a' bhuidseit • Freagairtean air an cur a staigh air co-chomhairlean poblach • Frithealadh aig coinneamhan agus fòraman roinneil is nàiseanta

2.4. Tha an t-adhartas a chaidh a dhèanamh gar fàgail ann an suidheachadh làidir airson an àm ri teachd cho fad 's a bhios maoinachadh gu leòr ri fhaighinn airson taic a chumail ris na gnìomhan anns a' Phlana Corporra.

2.5. Leis gu bheil Plana Corporra a-nis air aontachadh tha obair a' dol air adhart air a' Phlana Gnìomh agus tha manaidsearan a' toirt seo air adhart.

3. Moladh

3.1. Gum bi na buill a' toirt fa-near dhan fhiosrachadh anns a' phàipear seo agus a' gabhail beachd air an adhartas.

4. Prìomh Bhuidhean Ro-innleachdail

4.1. Buidhean air Ionmhas: Chan eil buaidh air ionmhas

4.2. Buidhean air Luchd-obrach: Tha am paipear a' toirt fa-near dhan obair a tha luchd-obrach a' Bhùird ris tron bhliadhna.

4.3. Buidhean air Trèanadh: Chan eil buaidh ann.

4.4. Ceanglaichean ri Amasan Ro-innleachadh agus Corporra: Tha an aithisg a' toirt iomradh air coileanadh amasan ro-innleachdail agus corporra

4.5. Buidhean air Cliù: Tha e riatanach gum bi sinn a' coileanadh nam PCCan agus tha seo a' toirt buaidh air cliù Bhòrd na Gàidhlig.

4.6. Buidhean air Slàinte is Sàbhailteachd: Chan eil gin ann.

4.7. Buidhean Laghail: Tha dleastanasan air Bòrd na Gàidhlig fo sgèith Achd na Gàidhlig (Alba) 2005.

4.8. Buidhean air Co-ionannachd: Chan eil buaidh ann.

4.9. Buidhean air an Àrainneachd: Chan eil buaidh ann.

5. Ceanglaichean ri Frèama-obrach Coileanadh Nàiseanta

Còraichean Daonna	☒	Clann is Òigridh	☒
Cultar	☒	Coimhearsnachdan	☒
Àrainneachd	☐	Bochdainn	☐
Slàinte	☒	Eadar-nàiseanta	☐
Foghlam	☒	Eaconamaidh	☐
Gnothachasan soirbheachail is ùr-ghnàthach	☒		

6. Cùrsa Riaghlachais

6.1. Thug an Sgioba-stiùiridh fa-near don phàipear seo air 25 Samhain 2024.

7. Dearbhadh air Cuairteachadh Sgrìobhainn

7.1. 'S e pàipear fosgailte a tha seo.

Coinneamh:	Am Bòrd-stiùiridh
Ceann-là:	13 Màrt 2025
Tìotal:	Foghlam agus Ionnsachaidh
Gnìomh a dhith:	Airson deasbad
Àireamh pàipear:	3.2
Neach-labhairt:	Jennifer McHarrie, Stiùiriche Foghlaim

1. Adhbhar

- 1.1. Tha am pàipear seo a' mìneachadh nam prìomh ùrachaidhean ro-innleachdail a thaobh ar n-obair ann am foghlam agus ionnsachadh.
- 1.2. Tha na h-amasan a tha sa phlana chorporra ag innse don dòigh ro-innleachdail airson ar prìomh raointean obrach a leasachadh

2. Prìomh aithris

- 2.1. *Amas: Lìbhrig iomairtean brosnachaidh cuimsichte a thaobh chothroman taobh a-staigh na roinn*
 - Tha còmhraidhean tùsail a' dol air prògram trèanaidh ann an co-bhann le Comann nam Pàrant airson na buidhnean tràth-bhliadhnaichean ann an 25-26. Chuireadh seo taic ri na molaidhean a bh' ann an aithisg *Rannsachadh air Solar Tràth-bhliadhnaichean na Gàidhlig (0-3)* a chaidh a choimiseanadh le BnG, le feumalachdan trèanaidh airson na roinne tràth-bhliadhnaichean air a nochdadh anns na molaidhean.
- 2.2. *Amas: Thoir seachad comhairle do Phileat Nàiseanta Seirbheis tràth-bhliadhnaichean FtG agus do luchd-obrach airson an solar Gàidhlig aig ìre nan tràth-bhliadhnaichean*
 - Tha am modal lìbhrigidh 0-3 na phrìomh raon air a bheil sinn a' coimhead, le fòcas air dèanamh cinnteach gur e an roinn am bunait ionnsachaidh as fheàrr. Tha rannsachadh air leasachadh modail air tòiseachadh agus thèid còmhraidhean a chumail le prìomh luchd-ùidh agus com-pàirtichean gluasad fiosrachaidh anns an ath ràithe.
- 2.3. *Amas: Thoir comhairle do bhuidhnean foghlaim nàiseanta a thaobh solar Foghlam tro Meadhan na Gàidhlig agus Foghlam luchd-ionnsachaidh*
 - Tha tairgse rannsachaidh gu bhith deiseil a' toirt cuireadh gus measadh roghainnean a sholarachadh airson modalan co-obrachaidh eadar ùghdarrasan ionadail a thaobh solar foghlam tro mheadhan na Gàidhlig aig ìre àrd-sgoile. Thathar an dùil gum beachdaich am measadh roghainnean seo air a' chleachdadh as fheàrr ann a bhith a' libhrigeadh foghlam àrd-sgoile tro

mheadhan na Gàidhlig, deasbad le ùghdarrasan ionadail a thaobh mar a tha iad a' lìbhrigeadh foghlam àrd-sgoile tro mheadhan na Gàidhlig an-dràsta agus bacaidhean air lìbhrigeadh san àm ri teachd aig ìre àrd-sgoile agus co-obrachadh làithreach eadar ùghdarrasan ionadail ann a bhith lìbhrigeadh foghlaim.

- Thèid beachdachadh sònraichte a thoirt an dà chuid air Glaschu agus Dùn Èideann agus na h-ùghdarrasan ionadail mun cuairt orra, ged a tha sinn cuideachd air molaidhean iarraidh airson ùghdarrasan ionadail air feadh Alba san fharsaingeachd.

2.4. Amas: Co-òrdanaich agus lìbhrig Ro-innleachd Ionnsachaidh Inbheach

- Tha obair ullachaidh air tòiseachadh air farsaingeachd agus pròiseas lìbhrigeadh ro-innleachd ionnsachaidh inbheach.
- Chan eil slighe ro-leantainneach ann airson luchd-ionnsachaidh inbheach a sheallas roghainnean bho ìre tòiseachaidh gu fileantachd, agus tha ro-innleachd a' toirt cothrom seo a thaisbeanadh gu soilleir.
- Gus ro-innleachd a chruthachadh tha e riatanach dealbh soilleir a bhith agad den t-sealladh-tìre agus na poileasaidhean nàiseanta a th' ann mar-thà. Ach, tha e deatamach gur e Bòrd na Gàidhlig a-mhàin na stiùirean agus gum bi prìomh luchd-ùidh an sàs agus gun tuig iad an dleastanas ann a bhith a' leasachadh agus a' lìbhrigeadh na ro-innleachd.
- Tha plana leasachaidh ro-innleachd ga thogail agus thèid a dheasbad aig an ath choinneamh Bùird.

2.5. Amas: A' cumail taic ri iomairtean SpeakGaelic agus LearnGaelic

- Tha sinn air a bhith a' conaltradh ri bòrd pròiseict SpeakGaelic (Sabhal Mòr Ostaig, BBC agus MG ALBA) gus beachdachadh air na h-ath cheumnan airson SpeakGaelic. Tha ìre a h-aon den phròiseact, a bha ag amas air leasachadh ghoireasan, cha mhòr deiseil. Thathas a' leasachadh plana airson ìre a dhà a tha ag amas air ruigsinneachd agus clasaichean. Leanaidh sinn oirnn ag obair gu dlùth gus taic a thoirt don ro-innleachd.

3. Moladh

3.1. Thathar ag iarraidh air Buill toirt fa-near don fhiosrachadh sa phàipear.

4. Prìomh Bhuaidhean Ro-innleachdail

- 4.1. Buidhean air Ionmhas: Tha na cosgaisean uile taobh a-staigh a' bhuidseit.
- 4.2. Buidhean air Luchd-obrach: Cha bhi gin ann.
- 4.3. Buidhean air Trèanadh: Cha bhi gin ann.
- 4.4. Ceanglaichean ri Amasan Ro-innleachadh agus Corporra: Tha an obair seo a' cur ri Prìomh Chomharran Coileanaidh (PCC) bho Phlana Corporra Bhòrd an Gàidhlig mar a leanas: PCC 2 - Barrachd taic do sholar sna Tràth-bhliadhnaichean, PCC 3 - Brosnaich buannachdan FtG agus FLi, PCC 4 Barrachd taic do dh'ionnsachadh na Gàidhlig PCC 5 - Tha barrachd àite aig a' Ghàidhlig ann an aithne nàiseanta na h-Alba, aithne-dùthcha iom-fhillte is fhosgailte

- 4.5. Buaidhean air Cliù: Cha bhi gin ann.
- 4.6. Buaidhean air Slàinte is Sàbhailteachd: Cha bhi gin ann.
- 4.7. Buaidhean Laghail: Cha bhi gin ann.
- 4.8. Buaidhean air Co-ionannachd: Cha bhi gin ann.
- 4.9. Buaidhean air an Àrainneachd: Cha bhi gin ann.

5. Ceanglaichean ri Frèama-obrach Coileanadh Nàiseanta

Còraichean Daonna	☐	Clann is Òigridh	☒
Cultar	☒	Coimhearsnachdan	☒
Àrainneachd	☐	Bochdainn	☐
Slàinte	☐	Eadar-nàiseanta	☐
Foghlam	☒	Eaconamaidh	☒
Gnothachasan soirbheachail is ùr-ghnàthach	☒		

6. Cùrsa Riaghlachais

- 6.1. Dh'aontaich an Sgioba-stiùiridh ri susbaint a' phàipeir seo air 3 Màrt 2025.

7. Dearbhadh air Cuairteachadh Sgrìobhainn

- 7.1 'S e pàipear fosgailte a tha seo.

Coinneamh:	Bòrd-stiùiridh
Ceann-latha:	13 Màrt 2025
Tìotal:	Rianachd Mhì-chinntean
Gnìomh a dhith:	Ri Aontachadh
Àireamh pàipeir:	4.1
Neach-labhairt:	Nicola Pearson, Ceann an Ionmhais is Cùisean Corporra
Pàipearan-taice:	PT1 Clàr Mhì-chinntean Ro-innleachdail

1. Adhbhar

- 1.1. Tha am pàipear a' taisbeanadh Clàr Mhì-chinntean Ro-innleachdail na buidhne.
- 1.2. Tha am pàipear sa Bheurla oir thèid ath-sgrùdadh leis an luchd-sgrùdaidh air an taobh a-staigh agus air an taobh a-muigh mar phàirt den obair aca.

2. Cùl-fhiosrachadh/Prìomh aithris

- 2.1. Tha an Clàr Mhì-chinntean Ro-innleachdail a' clàradh is a' sgrùdadh nam mì-chinntean as motha a tha mu choinneamh Bòrd na Gàidhlig. Tha e cuideachd a' clàradh nan gnìomhan lasachaidh agus adhartas leis na gnìomhan a chaidh a ghabhail gus ìre na mì-chinnt a lùghdachadh no gus smachd a chumail air.
- 2.2. Measar mì-chinntean gus faighinn a-mach dè cho cudromach 's a tha a' mhì-chinnt agus dè an ìre air am bu chòir dèiligeadh ris a' chunnart. Thèid a h-uile mì-chinnt a sgòradh mar fhìor àrd, àrd, meadhanach no ìosal stèidhichte air Buidh na mì-chinnt x a' Choltachd gun tachair i. Gheibhear fiosrachadh mionaideach mu sgòradh san Ro-innleachd Rianachd Mhì-chinntean.
- 2.3. Air a' chlàr is e an Sgòr lomlan an sgòr a chaidh a mheasadh mus deach na smachdan làithreach a chur an gnìomh, leis an Sgòr Lom na mheasadh cunnairt a tha a' gabhail a-steach nan smachdan a tha an sàs aig an àm seo.
- 2.4. Tha an clàr ag amas air fòcas a chur air na cunnartan (mì-chinntean, cothroman, agus droch bhuaidhean) a bheir a' bhuaidh as dìriche air prìomhachasan BnG.
- 2.5. Chan robh atharrachadh sam bith air ìrean cunnairt bho chaidh an clàr a thaisbeanadh dhan Bhòrd-stiùiridh san Dùbhlachd, ach chaidh grunn aithrisean ùrachadh.

Mì-chinnt ↑	Mì-chinnt ↓	Eile
Cha deach ìre sam bith àrdachadh bhon lèirmheas mu dheireadh	Cha deach ìre sam bith ìsteachadh bhon lèirmheas mu dheireadh	Chaidh grunn aithrisean ùrachadh

3. Moladh

3.1. Thathar ag iarraidh air buill a' Bhùird-stiùiridh:

- beachdachadh air a' chlàr agus molaidhean a dhèanamh mu mhì-chinntean a bharrachd agus mu bhith a' toirt air falbh mì-chinntean.
- an clàr aontachadh

4. Prìomh Bhuidhean Ro-innleachdach

4.1. Buaidhean air Ionmhas: Chan eil buaidh dhìreach ann ach tha e a' dèanamh cinnteach gum beachdaich a' bhuidheann air mì-chinntean ionmhasail.

4.2. Buaidhean air Luchd-obrach: Tha an clàr mì-chinntean a' toirt seachad stiùireadh air smachdan agus gnìomhan a chuir luchd-obrach an sàs.

4.3. Buaidhean air Trèanadh: Thèid trèanadh rianachd mì-chinntean a chur air dòigh gu cunbhalach.

4.4. Ceanglaichean ri Amasan Ro-innleachdail agus Corporra: Bidh ar n-obair a' fiosrachadh agus a' toirt buaidh air leasachadh na Gàidhlig agus air poileasaidhean a bheir buaidh air a' Ghàidhlig.

4.5. Buaidhean air Cliù: Tha riaghladh mì-chinntean ro chudromach ann a bhith a' cumail deagh chliù mar bhuidheann phoblach èifeachdach.

4.6. Buaidhean air Slàinte is Sàbhailteachd: N/A

4.7. Buaidhean Laghail: Tha e na riatanas ann an Leabhar-làimhe Ionmhas Poblach na h-Alba gum bi pròiseasan rianachd mì-chinntean aig buidhnean poblach
<https://www.gov.scot/publications/scottish-public-finance-manual/risk-management/risk-management/>

4.8. Buaidhean air Co-ionannachd: N/A

4.9. Buaidhean air an Àrainneachd: N/A

5. Ceanglaichean ris an Fhrèam-obrach Coileanaidh Nàiseanta

Còraichean Daonna	☐	Clann is Òigridh	☐
Cultar	☐	Coimhearsnachdan	☐
Àrainneachd	☐	Bochdainn	☐
Slàinte	☐	Eadar-nàiseanta	☐
Ionnsachadh	☐	Eaconamaidh	☐

Gnothachasan soirbheachail ùr-ghnàthach

6. Cùrsa Riaghlachais

6.1. Aontaichte leis a' Chomataidh Sgrùdaidh is Dearbhachd 25 Gearran 2025.

6.2. Air aontachadh leis an Sgioba-stiùiridh air 13 Gearran 2025.

7. Dearbhadh air Cuairteachadh Sgrìobhainn

7.1. 'S e pàipear fosgailte a tha seo.

Strategic Risk Register

Strategic Aim 1: More people are using and benefiting from Gaelic at home and in the community									
Ref	Risk description	Cause	Impact	Gross score [prior to current controls] (I/L/S)	Current controls [systems already in place]	Net score [including current controls] (I/L/S)	Proposed actions and controls [tasks being undertaken to deal with arising risk]	Timeline	Risk Owner
1.1	Inadequate resources to deliver the Corporate Plan	SG temporary freeze on recruitment Medium and longer-term finances are not increased therefore Gaelic development is constrained [BnG baseline funding has remained static since 2007/08; this is a real terms decrease of approx. 45%]	BnG's contribution to Gaelic development ceases to meet with demand We have insufficient staff capacity and/or capability to deliver our Corporate Plan Impact on wellbeing of staff and board Reputation is negatively impacted	25 (5X5)	Implementation of multi-year funding agreements for main delivery partners which encourage collaboration Corporate Plan developed in line with new NGLP and approved by SG Business case presented to SG MFTP updated annually and presented to Board Effective recruitment, induction, training and development and performance management systems in place	20 (4x5)	Build in agility to take advantage of funding opportunities as they arise Programme for development of middle managers skills and knowledge Continue to make the case for increased funding for BnG or amendment to running costs cap	Ongoing Feb '25 Ongoing	ED

					<p>Budget management in place to comply with SG GiA requirements for running costs</p> <p>Review of staff resource to mitigate impact of vacant posts.</p>				
<p>Risk Appetite: HIGH</p>		<p><i>We acknowledge there is a challenging environment in public finance and continue to work closely with our sponsorship team in relation to resource.</i></p>							

Strategic Aim 1: More people are using and benefiting from Gaelic at home and in the community									
Ref	Risk description	Cause	Impact	Gross score [prior to current controls] (I/L/S)	Current controls [systems already in place]	Net score [including current controls] (I/L/S)	Proposed actions and controls [tasks being undertaken to deal with arising risk]	Timeline	Risk Owner
1.2	<p>Failure to deliver objectives through partnerships and network organisations</p> <p>[BnG has effectively increased its partnership development and advisory function and this needs to be maintained]</p>	<p>Limited control over direction and impact of third-party delivery</p> <p>BnG strategies for engagement and/or relationships do not respond to stakeholders' needs</p> <p>Quality and reach of communication is insufficient to engage</p> <p>Failure to adapt to changes in primary or secondary legislation</p>	<p>Difficult for Delivery Partners to achieve anticipated outcomes</p> <p>Support for Gaelic is undermined</p> <p>Willingness to collaborate and engage with BnG is reduced</p>	<p>15</p> <p>[5x3]</p>	<p>Sustained effective communication with key delivery bodies</p> <p>Change in GLP processes leading to engagement between BnG and public authorities</p> <p>Framework agreement with SG</p> <p>External Communications Strategy reporting to Board quarterly</p>	<p>12</p> <p>[4x3]</p>	<p>Reporting on corporate and operational plans will focus on outcomes with effective performance metrics thereby providing clearer direction internally and externally</p>	Ongoing	IMM
Risk appetite: HIGH		<p><i>BnG delivers development activities in partnership with community-based organisations and bodies, and relies on those organisations to deliver on the plans they have submitted and have had approved by BnG. The arrangements are based on an agreed shared plan and are dependent on the capacity of partner organisations to deliver on these plans.</i></p>							

Strategic Aim 2: Opportunities for people to develop their Gaelic skills at any age are increased and more accessible

Ref	Risk description	Cause	Impact	Gross score [prior to current controls] (I/L/S)	Current controls [systems already in place]	Net score [including current controls] (I/L/S)	Proposed actions and controls [tasks being undertaken to deal with arising risk]	Timeline	Risk Owner
2	Supporting growth and promotion in Gaelic education is ineffective	<p>BnG advisory input is not of sufficient quality and impact</p> <p>Political decisions are taken which address the majority, not the minority</p> <p>Statutory Guidance on Gaelic education is not sufficiently strong</p> <p>Dependant on the wider support of external organisations</p>	<p>Advice provided by BnG on Education Reform and other legislation is ignored or not implemented</p> <p>Gaelic education is not normalised within Scotland, leading to reduced uptake, attainment and impact</p> <p>Gaelic is not normalised across Scottish society, increasing language loss and disaffection</p>	<p>20</p> <p>[5x4]</p>	<p>Statutory Guidance on Gaelic Language Plans published</p> <p>Consistent advice provided to the ongoing processes for Education Reform and Scottish Languages Bill</p> <p>Engagement with SG Gaelic and Scots Division in collaborative work</p> <p>Participation in regional and other fora to promote Gaelic</p> <p>Contribute to education focused consultations</p>	<p>15</p> <p>[5x3]</p>	<p>Revision and renewal of Statutory Guidance on Gaelic Education</p> <p>Increased engagement with political parties on the importance of Gaelic education for normalising and growing Gaelic</p> <p>Input to the Scottish Languages Bill process on a new national GM Education strategy</p>	<p>2025/26</p> <p>Ongoing</p> <p>2024/25</p>	JMH
Risk appetite: MEDIUM		<i>Advisory role to Scottish Government on Gaelic Education means impact not always guaranteed.</i>							

Strategic Aim 3: Our work informs and influences Gaelic development and policies which impact Gaelic									
Ref	Risk description	Cause	Impact	Gross score [prior to current controls] (I/L/S)	Current controls [systems already in place]	Net score [including current controls] (I/L/S)	Proposed actions and controls [tasks being undertaken to deal with arising risk]	Timeline	Risk Owner
3	People don't understand the role and functions of BnG	<p>BnG strategies for engagement and/or relationships are ineffective</p> <p>Negative media - external/ generally and internal to Gaelic communities</p> <p>Insufficient communication on what BnG does to make a difference</p>	<p>Reduced support for Gaelic development</p> <p>Gaelic speakers and learners lose confidence in BnG and therefore negative effect on the community leaving them disenfranchised</p>	<p>12</p> <p>[4x3]</p>	<p>Continued work with organisations who receive funding to clearly acknowledge BnG support</p> <p>External Communications Strategy approved Oct 24</p> <p>Use new NGLP and BnG Corporate Plan to reinforce the key messages of what we do</p> <p>Conaltradh work stream put in place.</p>	<p>9</p> <p>[3x3]</p>	<p>Continue to develop role of board members as ambassadors for BnG</p> <p>Conaltradh work stream to develop the BnG story</p>	<p>Ongoing</p> <p>June '25</p>	NP
Risk appetite: MEDIUM		<i>Whilst BnG does what it can to explain and inform, it has to accept that there may always be misunderstanding around BnG's scope of work.</i>							

Strategic Aim 3: Our work informs and influences Gaelic development and policies which impact on Gaelic									
Ref	Risk description	Cause	Impact	Gross score [prior to current controls] (I/L/S)	Current controls [systems already in place]	Net score [including current controls] (I/L/S)	Proposed actions and controls [tasks being undertaken to deal with arising risk]	Timeline	Risk Owner
4	Failure to maximise the benefits from the work undertaken by our key stakeholders and delivery partners	<p>Communication strategy with our key stakeholders and delivery partners is ineffective</p> <p>Insufficient capacity and/or capability among our key stakeholders and delivery partners</p> <p>Delivery partners not necessarily delivering in line with BnG's objectives.</p>	Damages the credibility and reputation of BnG. Ultimately this could lead to a reduction in support (financial and other) from Scottish Government, key partners and communities	16 [4x4]	<p>Grant systems in place which provide monitoring</p> <p>New multi-year agreements developed</p> <p>Gaelic language plans system in place</p> <p>Increased social media and comms</p> <p>Presentation of progress reports to CPG</p> <p>GLP Statutory Guidance published</p>	12 [4x3]	<p>Monitoring of NGLP and Corporate Plan</p> <p>Encourage stakeholders and key delivery partners to publicise their good news stories broadly</p> <p>Investigate the possible reinstatement of Communications Officer network</p>	<p>Ongoing</p> <p>Mar '25</p> <p>Mar '25</p>	IMM
Risk appetite: MEDIUM		<i>Funding arrangements are based on Plans which outline how delivery partners will meet their own and BnG's objectives and the provision of ongoing funding is dependent on the receipt of satisfactory monitoring reports.</i>							

Strategic Aim 3: Our work informs and influences Gaelic development and policies which impact on Gaelic									
Ref	Risk description	Cause	Impact	Gross score [prior to current controls] (I/L/S)	Current controls [systems already in place]	Net score [including current controls] (I/L/S)	Proposed actions and controls [tasks being undertaken to deal with arising risk]	Timeline	Risk Owner
5	The governance developments implemented in the organisation are not sustained	<p>Insufficient capacity and/or capability</p> <p>New responsibilities are allocated without commensurate resources</p> <p>Widening field of operations due to external or internal pressure.</p>	<p>Organisation does not meet stakeholders' expectations leading to disillusion and criticism; ultimately impacting on Gaelic development</p>	<p>16</p> <p>[4x4]</p>	<p>Continuous improvement planning system in place</p> <p>Increasing use of technology to assist in more administrative tasks</p> <p>Increased number of board members bringing additional skills and resilience</p> <p>Programme of internal audit in place.</p>	<p>9</p> <p>[3x3]</p>	<p>Engage fully in parliamentary process for new languages bill</p> <p>Review and update organisational Succession Plan</p> <p>Review work plan and training requirements</p>	<p>24/25</p> <p>Ongoing</p> <p>Mar'25</p>	ED
Risk appetite: MEDIUM		<i>Skills development is a priority, as is engagement, with matrix in place to monitor progress.</i>							

Scoring

I/L/S = Impact (max 5) x Likelihood (max 5) = Score

Refer to Section 4 of [Risk Management Strategy](#) for detailed information.

Very High	Risk Score 20-25	Unacceptable level of risk exposure that requires immediate mitigating action and monthly monitoring
High	Risk Score 12-16	Unacceptable level of risk which requires controls to be put in place to reduce exposure and monthly monitoring
Medium	Risk Score 6-10	Controls can be put in place or the risk accepted. Subjected to quarterly monitoring.
Low	Risk Score 1-5	Acceptable level of risk subject to six monthly monitoring

Acronyms of people responsible:

ED – Ealasaid MacDonald, Ceannard

IMM – Iain Macmillan, Director

JMH – Jennifer McHarrie, Director

NP – Nicola Pearson, Head of Finance and Corporate Services

Other acronyms

BnG – Bòrd na Gàidhlig

GLP – Gaelic Language Plan

SG – Scottish Government

MTFP – Medium Term Financial Plan

GiA – Grant in Aid

CPG – Comataidh Poileasaidh is Ghoireasan

NGLP – National Gaelic Language Plan

Coinneamh:	Bòrd-stiùiridh
Ceann-là:	13 Màrt 2025
Tìotal:	Aithisg Ionmhas
Gnìomh a dhith:	Airson Fiosrachadh
Àireamh pàipear:	5.1
Neach-labhairt:	Nicola Pearson, Ceann an Ionmhas is Cùisean Corporra
Pàipearan taic:	PT1 Aithisg Ionmhas 31/12/24

1. Adhbhar

- 1.1. Is e fiosrachadh a thoirt dhan Bhòrd air an t-suidheachadh ionmhasail mar a bha e air 31 Dùbhlachd 2024 adhbhar a' phàipeir seo.
- 1.2. Thathar a' toirt seachad a' phàipeir seo sa Bheurla oir chaidh ullachadh le Ceann an Ionmhais is Cùisean Corporra agus a chionn 's gun tèid a sgrùdadh le luchd-sgrùdaidh mar phàirt den obair aca. Tha an t-eadar-theangachadh seo mar fhios.

2. Cùl-fhiosrachadh/Prìomh aithris

- 2.1. Ann an 2024/25 tha Tabhartas gus Cuideachadh (GiA) bunaiteach de £5,125k aig Bòrd na Gàidhlig.
- 2.2. Tha GiA a bharrachd de £350k ann gus taic a chumail ri sgeama nan Oifigearan Leasachadh Coimhearsnachd Gàidhlig airson na bliadhna ionmhais seo.
- 2.3. Gu deireadh na Sultaine tha caiteachas timcheall air £280k air dheireadh air a' bhuidseit, timcheall air 7% den bhuidseit iomlan.
- 2.4. Tha sinn an dùil gun tèid am buidseit air fad a chosg ro dheireadh na bliadhna ionmhais.

3. Moladh

3.1. Thathar ag iarraidh air buill a' Bhùird-stiùiridh

- Beachdachadh air an aithisg agus am fiosrachadh a thoirt fa-near

4. Prìomh Bhuaidhean Ro-innleachdach

- 4.1. Buaidhean air Ionmhas: Mar a chaidh a mhìneachadh gu h-àrd.
- 4.2. Buaidhean air Luchd-obrach: Chan eil buaidh ann.
- 4.3. Buaidhean air Trèanadh: Chan eil buaidh ann.
- 4.4. Ceanglaichean ri Amasan Ro-innleachadh agus Corporra: Gum bi ar n-obair a' fiosrachadh agus a' toirt buaidh air leasachadh na Gàidhlig agus air poileasaidhean a bheir buaidh air a Ghàidhlig.

- 4.5. Buaidhean air Cliù: Tha e cudromach gun lean BnG air adhart a' dearbhadh gu bheil e a' riaghladh an ionmhais aige gu h-èifeachdach.
- 4.6. Buaidhean air Slàinte is Sàbhailteachd: Chan eil buaidh ann.
- 4.7. Buaidhean air Laghail: Chan eil buaidh ann.
- 4.8. Buaidhean air Co-ionannachd: Chan eil buaidh ann.
- 4.9. Buaidhean air an Àrainneachd: Chan eil buaidh ann.

5. Ceanglaichean ri Frèama-obrach Coileanadh Nàiseanta

Còraichean Daonna	☐	Clann is Òigridh	☐
Cultar	☐	Coimhearsnachdan	☐
Àrainneachd	☐	Bochdainn	☐
Slàinte	☐	Eadar-nàiseanta	☐
Foghlam	☐	Eaconamaidh	☐
Gnothachasan soirbheachail is ùr-ghnàthach ☒			

6. Cùrsa Riaghlachais

- 6.1. Thug an Comataidh Poileasaidh is Ghoireasan fa-near don phàipear seo air 28 Gearran 2025.
- 6.2. Thug an Sgioba-stiùiridh fa-near don phàipear seo air 23 Faoilleach 2025.

7. Dearbhadh air Cuairteachadh Sgrìobhainn

- 7.1. 'S e pàipear fosgailte a tha seo.

Sgrùdadh gu 31 Dùbhlachd 2024

MAOINEACHADH
/ TEACHD A-
STEACH

GU 31.12.24				
BUIDSEAT	AN DA-RÌRIBH	SEACHRANACHD	SEACHRANACHD	
£'000	£'000	£'000	%	
Airgead air a thoirt air adhart	20	20	-	-
Tabhartas Gus Cuideachadh - Bun-loidhne	4,125	4,425	300	0
Maoineachadh GIA a bharrachd	350	350	-	-
BUIDSEAT IOMLAN	4,475	4,775	300	7%

TUAIMSE AIRSON NA BLIADHNA AIR FAD				
BUIDSEAT	RO-AITHRIS	SEACHRANACHD	SEACHRANACHD	
£'000	£'000	£'000	%	
Airgead air a thoirt air adhart	20	20	0	0%
Tabhartas Gus Cuideachadh - Bun-loidhne	5,125	5,125	0	0%
Maoineachadh GIA a bharrachd	350	350	0	0%
BUIDSEAT IOMLAN	5,475	5,475	-	-

CAITEACHAS

GLAIF	599	375	-224	-37%
Leasachadh eile	2,510	2,496	-14	-1%
COSGAISEAN LEASACHAIDH IOMLAN	3,109	2,871	-238	-8%
Cosgaisean Luchd-obrach	920	900	-20	-2%
Cosgaisean Obrachaidh Eile	269	247	-22	-8%
COSGAISEAN OBRACHAIDH UILE	1,189	1,147	-42	-4%
COSGAISEAN IOMLAN	4,298	4,018	-280	-7%

GLAIF	1,140	1,140	0	0%
Leasachadh eile	2,701	2,701	0	0%
COSGAISEAN LEASACHAIDH IOMLAN	3,841	3,841	-	-
Cosgaisean Luchd-obrach	1,219	1,188	-31	-3%
Cosgaisean Obrachaidh Eile	415	446	31	7%
COSGAISEAN OBRACHAIDH UILE	1,634	1,634	-	-
COSGAISEAN IOMLAN	5,475	5,475	-	-

*GLAIF - Sgeama Maoin Buileachaidh Achd na Gàidhlig

Coinneamh:	A' Bhòrd-stiùiridh
Ceann-là:	13 Màrt 2025
Tìotal:	Sgeama Subsadaidh Tabhartasan Leasachaidh
Gnìomh a dhith:	Ri aontachadh
Àireamh pàipear:	5.2
Neach-labhairt:	Steven Kellow, Manaidsear Maoineachaidh is Phròiseactan
Pàipearan-taic:	PT1 – Dreach den sgeama subsadaidh

1. Adhbhar

- 1.1. A' sireadh aonta bhon Bòrd-stiùiridh air sgeama subsadaidh a chruthachadh airson tabhartasan Bhòrd na Gàidhlig gus Achd Smachdachaidh Subsadaidhean 2022 a' coileanadh.

2. Cùl-fhiosrachadh

- 2.1. Tha uallach air bhuidhnean phoblach a tha toirt seachad taic ionmhasail fon Achd Smachdachaidh Subsadaidhean 2022 (“SCA”) a bhith tomhais a bheil an taic aca mar subsadaidh a-rèir an Achd.
- 2.2. Ma tha subsadaidhean air an toirt seachad, bu chòir sgeama a bhith ann airson mìneachadh nan suidheachaidhean far a bheil an taic seo air an toirt seachad, is cuideachd a' tomhais mar a tha na subsadaidhean a' leantainn prionnsabalan air a chur an cèill san lagh.
- 2.3. Tha am sgeama subsadaidh air a chur an cèill ann am PT1 stèidhichte air teamplaid de dh' fhiosrachaidh air iarraidh le Riaghaltas nan Rìoghachd Aonaichte a thaobh sgeamaichean den a leithid, is cuideachd fiosrachadh an lùib [sgeamaichean subsadaidh aig Iomairt na Gàidhealtachd is nan Eilean](#).

3. Prìomh Aithris

- 3.1. Thathar am pàipear seo ann airson aonta a' Bhòrd-stiùiridh fhaighinn air an sgeama subsadaidh airson tabhartasan Bhòrd na Gàidhlig gu dheireadh a' Mhàirt 2028, is seo co-ionnan ri Phlana Chorporra Bòrd na Gàidhlig 2023-28.
- 3.2. Tha an sgeama subsadaidh fhèin ri fhaighinn ann an dreach ann am PT1, is seo air a lìbhrigeadh sa Bheurla leis gun tèid fhoillseachadh sa Bheurla is gu bheil an stiùireadh bho Riaghaltas na Rìoghachd Aonaichte air a bheil e stèidhichte ri fhaighinn sa Bheurla a-mhàin.
- 3.3. Leis an sgeama seo, bidh cothrom aig Bhòrd na Gàidhlig a bhith measadh buaidh na thabhartasan aige air riaghailtean a tha tighinn fon SCA ann an dòigh freagarrach, is cumail ri dleastanasan laghail.

- 3.4. Thathar cleachdadh an aon sgeama subsadaidh seo thairis air na sgeamaichean taic-airgid uile aig a' Bhòrd, is iad uile a' cleachdadh prìomhachasan coltach fo thaobh riaghailtean subsadaidh, is cur taic ri amasan poileasaidh coltach ann a bhith coileanadh Plana Chorporra Bòrd na Gàidhlig 2023-28 agus a' Phlana Nàiseanta Gàidhlig 2023-28.
- 3.5. As dèidh aonta fhaighinn air an sgeama, thèid seo a chleachdadh ann a bhith measadh iarrtasan taic-airgid agus cur sgeamaichean taic-airgid air dòigh. Bidh cuideachd clàradh ann air làrach-lìn Riaghaltas na Rìoghachd Aonaichte air subsadaidhean a tha thairis air £100k, mar a tha a dhìth bhon Stiùireadh aca.
- 3.6. B' fhiach a ràdh nach bidh a h-uile tabhartas a tha air an toirt seachad le Bhòrd na Gàidhlig na subsadaidh, is mìneachadh a bharrachd air a seo ann an earrann "Exemptions from subsidy" aig bonn PT1.

4. Moladh

- 4.1. Thathar a' sireadh air Buill gabhail fa-near a' phàipear seo is na phàipearan-taic is aontachadh ris an sgeama subsadaidh ann am PT1.

5. Prìomh Bhuaidhean Ro-innleachdach

- 5.1. **Buaidhean air Ionmhas:** Cha bhith gin dìreach ann, ach gum bi tabhartasan air am measadh a-rèir an sgeama subsadaidh a bharrachd air slatan-tomhais sgeamaichean taic-airgid fa-leth.
- 5.2. **Buaidhean air Luchd-obrach:** Bidh am Manaidsear Maoineachaidh is Phròiseactan an sàs ann a bhith measadh nan iarrtasan a thaobh subsadaidh is bidh fios air a chumail ris an Sgioba Stiùiridh, Chomataidh no Bòrd a thaobh seo mus am bi tabhartas air aontachadh.
- 5.3. **Buaidhean air Trèanadh:** Chan eil gin ann.
- 5.4. **Ceanglaichean ri Amasan Ro-innleachadh agus Corporra:** Tha taic do na Bhuidhnean Com-pàirteach Lìbhrigidh a chur ri amasan phuing 1.6 de Phlana Chorporra Bòrd na Gàidhlig 2023-28, "Maoinich na gnìomhan aig lìonra de phrìomh bhuidhnean lìbhrigidh Gàidhlig"
- 5.5. **Buaidhean air Cliù:** Cha bhith mòran buaidh air dòighean-obrach bho taobh-a-muigh a' Bhùird ach beagan cheistean a bharrachd air foirmichean-iarrtais, chan eilear an dùil aig an ìre 'sa gun toir seo bacadh air Bòrd an Gàidhlig a bhith toirt seachad taic, mar sin chan eil buaidh air cliù an dùil.
- 5.6. **Buaidhean air Slàinte is Sàbhailteachd:** Cha bhith gin ann.
- 5.7. **Buaidhean Laghail:** Bidh seo a' cumail ri uallachaidhean air Bhòrd na Gàidhlig fo Achd Smachdachaidh Subsadaidhean 2022.
- 5.8. **Buaidhean air Co-ionannachd:** Chan eil gin ann.
- 5.9. **Buaidhean air an Àrainneachd:** Chan eil gin ann.

6. Ceanglaichean ri Frèama-obrach Coileanadh Nàiseanta

Còraichean Daonna	☐	Clann is Òigridh	☒
Cultar	☒	Coimhearsnachdan	☒
Àrainneachd	☐	Bochdainn	☐
Slàinte	☐	Eadar-nàiseanta	☐
Foghlam	☒	Eaconamaidh	☒
Gnothachasan soirbheachail is ùr-ghnàthach	☒		

7. Cùrsa Riaghlachais

7.1. Ghabh an Sgioba-stiùiridh fa-near a' phàipeir seo air 25 Gearran 2025.

8. Dearbhadh air Cuairteachadh Sgrìobhainn

8.1. Tha am pàipear seo ri breithneachadh air san t-seisean fosgailte den choinneimh.

Bòrd na Gàidhlig Development Grants – Subsidy Scheme

This paper considers a subsidy scheme run by Bòrd na Gàidhlig for its development grants for 2025-28, in the contexts of requirements under the Subsidy Control Act 2022 (SCA) ¹ and the UK-EU Trade and Cooperation Agreement 2020 (TCA) ².

Bòrd na Gàidhlig operates under the terms of the Gaelic Language (Scotland) Act 2005³ (the “Gaelic Act”) as amended by the Education (Scotland) Act 2016⁴ and as is expected to be amended by the forthcoming Scottish Languages Act 2025. Bòrd na Gàidhlig’s functions are set out in section 1 of the Gaelic Act and other operational matters are set out in Schedule 1 of that Act.

Bòrd na Gàidhlig’s actions are also subject to a framework document with the Scottish Government, outlining the operating principles of the organisation as expected by the Government.⁵

Duration

This scheme will have effect for grant awards commencing between 1 April 2025 to 31 March 2028. The Scheme will be reviewed in the context of developing any new Corporate Plan for the organisation.

Purpose of subsidy

Grants issued by Bòrd na Gàidhlig are issued in furtherance of the Bòrd’s Corporate Plan 2023-28⁶, which contain policy aims of furthering the use and learning of Gaelic within Scotland. These aims work to deliver some of the policy objectives of the National Gaelic Language Plan 2023-28.

Grants may be assessed against specific criteria for different funding schemes, which set out in more detail the level of grant to be awarded and the requirements for obtaining the support.

Types of subsidy

Under the terms of the Gaelic Act, specifically Schedule 1, Paragraph 11(f), Bòrd na Gàidhlig has powers to award grants and loans. Bòrd na Gàidhlig does not have the power to give guarantees, as noted in Schedule 1, Paragraph 12(3) of the Gaelic Act.

In practice, Bòrd na Gàidhlig exclusively offers grants as a form of subsidy.

Subsidy limits

In the vast majority of cases, Bòrd na Gàidhlig funding is limited to up to 80% of project costs through grant schemes and funding conditions.

¹ <https://www.legislation.gov.uk/ukpga/2022/23>

² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A22021A0430%2801%29>

³ <https://www.legislation.gov.uk/asp/2005/7/contents>

⁴ <https://www.legislation.gov.uk/asp/2016/8/contents>

⁵ <https://www.gaidhlig.scot/en/corporate-information/>

⁶ <https://www.gaidhlig.scot/en/corporate-information/>

Individual schemes also set limits on the level of support that can be requested and the timeframe in which the support can be used.

For most schemes, except the scheme for supporting Bòrd na Gàidhlig Delivery Partners and certain strategic authorities under the Gaelic Plans Fund, Bòrd na Gàidhlig's grants are no more than £50k.

Geographic scope

Bòrd na Gàidhlig operates primarily within Scotland, across all 32 local authorities, however occasionally support is provided to organisations in other areas of the United Kingdom for activity to support Gaelic either within Scotland, the UK or abroad.

Occasionally Bòrd na Gàidhlig does provide grants to organisations based internationally, typically Ireland or Canada, through specific grant funding streams.

Beneficiaries and sectors

Bòrd na Gàidhlig's provides funding to a wide range of entities, most notably public/local authorities in Scotland, registered charities or other third-sector or voluntary organisations.

Delivery Partner Organisations that receive funding are all registered Scottish charities and companies. Other organisations receiving funding may have a range of different corporate structures.

In practice, few grants are offered to for-profit organisations, however this is considered on a scheme-by-scheme basis.

Aggregation of subsidy awards

Many projects or organisations in receipt of Bòrd na Gàidhlig funding are also in receipt of funding from other public sources, for example: Creative Scotland, Highlands and Islands Enterprise, Scottish Government.

Publication of awards

Bòrd na Gàidhlig publishes all grant awards to organisations via its website for use in 360Giving's GrantNav website.⁷

Assessment of Bòrd na Gàidhlig's subsidy

Public authorities must establish if financial assistance they provide meets the definition of subsidy under the SCA. The Act sets out a four-limbed test to determine whether assistance is a subsidy:

- Limb 1 – the financial assistance is given, directly or indirectly, from public resources by a public authority;
- Limb 2 – the financial assistance confers an economic advantage on one or more enterprises;

⁷ <https://www.gaidhlig.scot/en/funding/grants-data/>

- Limb 3 – the financial assistance is specific, that is, such that it benefits one or more enterprises over one or more other enterprises with respect to the production of goods or the provision of services; and
- Limb 4 – the financial assistance has, or is capable of having, an effect on: competition or investment within the United Kingdom; trade between the United Kingdom and a country or territory outside the United Kingdom; or investment as between the United Kingdom and a country or territory outside the United Kingdom.

As subsidy under these limbs is met in some instances by grants awarded by Bòrd na Gàidhlig, an assessment has been carried out below as set out in the statutory guidance to the SCA.

Assessment Step 1: Identifying the policy objective, ensuring it addresses a market failure or equity concern, and determining whether a subsidy is the right tool to use. This step ensures that the subsidy or scheme is consistent with Principle A and Principle E;

The policy objective is to implement the Gaelic Act, the National Gaelic Language Plan 2023-2028⁸ (published with approval of the Scottish Government under section 2 of the Gaelic Act) and Bòrd na Gàidhlig's Corporate Plan 2023-28.⁹

All Bòrd na Gàidhlig funded organisations and projects operate under the market failure principle, in that without public funding these functions could not be delivered, particularly due to the size of the Gaelic-speaking community in Scotland, and that there are little to no other alternative organisations which would be able to provide such services.

Assessment Step 2: Ensuring that the subsidy is designed to create the right incentives for the beneficiary and bring about a change. This step ensures that the subsidy or scheme is consistent with Principle C and Principle D;

Each grant has a series of outcomes and key performance indicators (KPIs) that outline how the grant should bring about positive change for Gaelic usage, learning or status in line with the policy objective.

These objectives cannot be achieved without the grant, as this resource is required to employ staff or for resources required, therefore the grant/subsidy is the correct incentive.

Assessment Step 3: Considering the distortive impacts that the subsidy may have and keeping them as low as possible. This step ensures that the subsidy or scheme is consistent with Principle B and Principle F – the Bòrd will require to assess the level of subsidy proposed to be provided to the recipient to ensure that it is “proportionate” – a subsidy is “proportionate” when it is just large enough to achieve the required outcome; and

The levels of funding being provided are considered proportionate in that the funding provided is limited to use towards the outcomes and KPIs set in the agreements, and certainly no more than is required to achieve these outcomes. Grants are reviewed on an ongoing basis to ensure that funding drawn-down and utilised is the minimum amount required.

⁸ <https://www.gaidhlig.scot/en/gaelic-language-plans/the-national-gaelic-language-plan/>

⁹ <https://www.gaidhlig.scot/en/corporate-information/>

Assessment Step 4: Carrying out the balancing exercise. This step ensures that the subsidy or scheme is consistent with Principle G. The Bòrd should consider the proposed level of financial support to the recipient and ensure that it can demonstrate this is proportionate and not excessive;

There is very minimal impact with regards to international trade and investment, with most organisations operating exclusively within Scotland and where there is any international links these are on a small-scale.

With specific reference to all principles:

Principle A: Subsidies should pursue a specific policy objective in order to remedy an identified market failure or address an equity rationale (such as local or regional disadvantage, social difficulties or distributional concerns);

The grants further the purposes set out in the Gaelic Act, the National Gaelic Language Plan and Bòrd na Gàidhlig's Corporate Plan, which identify the need to support the Gaelic language in response to a historical decline in speaker numbers.

Grants offered allow organisations to deliver services to Gaelic speakers, learners and those with an interest in the language that would not be available without such grants, and would leave those communities at a disservice.

Principle B: Subsidies should be proportionate to their specific policy objective and limited to what is necessary to achieve it;

Funding provided is to meet stated aims and objectives in response to the policy objective and no more than this. The level of grant awarded has been assessed in accordance with value for money principles and the budget available to Bòrd na Gàidhlig, and is monitored in accordance with achievement of KPIs.

Principle C: Subsidies should be designed to bring about a change of economic behaviour of the beneficiary. That change, in relation to a subsidy, should be conducive to achieving its specific policy objective, and something that would not happen without the subsidy;

All grants made under this subsidy scheme are made in support of agreed outcomes and objectives which would further the aims of the Gaelic Language (Act) 2005, the National Gaelic Language Plan and/or Bòrd na Gàidhlig's Corporate Plan, with the aim of achieving the policy objectives set out within.

Given the context of Gaelic in Scotland, it is important also that assistance is provided in undertaking initiatives in a timely manner to realise impacts as soon as possible to reverse language decline, which would not be achievable without a subsidy.

Principle D: Subsidies should not normally compensate for the costs the beneficiary would have funded in the absence of any subsidy;

In the case of almost all funded beneficiaries, it is likely the case that without Bòrd na Gàidhlig funding (or other public funding) the beneficiaries would be unable to carry out the activity at all.

The level of grant is assessed in accordance with need and proportionate to the value for money expected to be achieved and the level of budget available to Bòrd na Gàidhlig. Due diligence is carried out on the organisations funded to ensure that resources requested are required.

Any instances where there is a surplus of income versus expenditure relating to a grant issued will result in the grant amount being reduced to a level where the income matches expenditure, or any excess is repaid to Bòrd na Gàidhlig.

Principle E: Subsidies should be an appropriate policy instrument for achieving their specific policy objective and that objective cannot be achieved through other, less distortive, means;

Bòrd na Gàidhlig has no other means other than grant funding with which to influence third-sector or voluntary organisations to achieve the policy objectives.

As the grants are used to allow organisations to employ staff or resources, there is not considered other means by which the work can be carried out or funded in most instances.

Principle F: Subsidies should be designed to achieve their specific policy objective while minimising any negative effects on competition and investment within the United Kingdom; and

There is minimal impact on competition and investment within the United Kingdom, with many organisations being the only organisation able to offer the services that they provide. Almost all activity of the organisations takes place within Scotland, therefore there is little distortion on the United Kingdom internal market.

Principle G: Subsidies' beneficial effects (in terms of achieving their specific policy objective) should outweigh any negative effects, including in particular negative effects on competition and investment within the United Kingdom, and international trade and investment;

The organisations are important in achieving the policy objective and without which there would be a significant impact on the ability to support the Gaelic language. There are very few impacts of these organisations on competition and investment, and therefore it is considered that the beneficial effects outweigh any negative effects.

Where relevant, record consideration against Article 3.5 [Prohibited subsidies and subsidies subject to conditions], including consideration of whether that subsidy has or could have a material effect on trade or investment between the Parties.

Bòrd na Gàidhlig does not:

- Offer subsidy in the form of unlimited guarantees;
- Subsidise operating expenses linked to export performance; or
- Make any subsidy conditional on use of domestic content in goods or services

Further criteria

In addition to the criteria set out above in assessing grants for subsidy, general criteria and rules will typically be followed for each of Bòrd na Gàidhlig's funding schemes to assess their eligibility, including:

- Value for Money – the proposed benefit of the project considering the amount of grant required
- Impact on delivering the Bòrd’s Corporate Plan and the National Gaelic Language Plan
- Eligibility of the grantee (with some schemes open to specific groups of organisations, e.g. public authorities only, voluntary/third-sector organisations only)

Grant schemes will typically set out more detailed criteria and weightings for assessment of grants.

Eligible Costs

Other than for Bòrd na Gàidhlig’s Delivery Partners, grants are awarded on a project-basis – in that the grant provided can only be used towards a defined project in the application. Typically this means that running costs for organisations would not be supported by the project costs.

Bòrd na Gàidhlig is not provided with any capital funding from the Scottish Government for distribution, therefore Bòrd na Gàidhlig’s grants cannot be used for capital expenditure.

Grant schemes may set more detailed restrictions on eligible costs.

Exemptions from subsidy

Where an organisation does not receive more than £315,000 in financial assistance from public bodies over the course of three years, the minimum financial assistance (“MFA”) exemption means that such assistance is exempt from the subsidy control requirements.

In many instances this exemption will apply to grants to smaller, community-based organisations.

Where the costs of education services are principally funded, whether directly or indirectly, through public resources, those services will not be considered an economic activity even if students, or their families, pay fees toward the provision of those services.

In addition, cultural activities which can be accessed by the general public free of charge will not be considered to constitute an economic activity for the purposes of the SCA.

Coinneamh:	Bòrd-stiùiridh
Ceann-là:	13 Màrt 2025
Tìotal:	Èifeachdas is Trèanadh a' Bhùird-stiùiridh
Gnìomh a dhìth:	Ri Dheasbad
Àireamh pàipear:	6.1
Neach-labhairt:	Ealasaid Dhòmhnallach, Ceannard
Pàipearan-taic:	Chan eil

1. Adhbhar

- 1.1. Chaidh an t-suirbhidh bhliadhnail air èifeachdas a' Bhùird-stiùiridh a sgaoileadh gu gach ball den Bhòrd-stiùiridh. Tha an aithisg seo a' soilleireachadh nan raointean ris an tèid dèiligeadh mar thoradh air an fhiosrachadh a chaidh a thoirt seachad bho thoraidhean na suirbhidh.

2. Cùl-fhiosrachadh/Prìomh aithris

- 2.1. Chaidh ceisteachan a chur chun a h-uile ball den Bhòrd-stiùiridh. Bha fios air ais bhon fheadhainn a lion an ceisteachan gun robh e farsaing. Cha do lion a h-uile ball den Bhòrd-stiùiridh an ceisteachan. Bidh cothrom ann a dhol an sàs anns a' cheisteachan aig latha trèanaidh a' Bhùird a tha clàraichte airson a' Ghiblein.
- 2.2. Sheall a' mhòr-chuid de na freagairtean gu bheil am bòrd gu math fiosraichte. Chaidh feumalachdan fiosrachaidh agus trèanaidh fa-leth a chomharrachadh, agus thèid seo a leantainn tro phlana trèanaidh a' Bhùird-stiùiridh.
- 2.3. Thog aon bhall cùisean air nach robh iad cho fiosraichte agus thathar ag aontachadh gur ann air sgàth na strì eadar com-pàirtean a tha seo, a tha a' nochdadh gu bheil am Bòrd-stiùiridh làidir ann a bhith a' dèanamh cinnteach nach eil buill an sàs ann an còmhradh nuair a tha strì eadar com-pàirtean ann.
- 2.4. Chaidh na raointean a leanas a thogail, agus ged nach robh cunnart mòr sam bith ann do ghnìomhachd a' Bhùird-stiùiridh bhathas a' faireachdainn gum bu chòir dèiligeadh ris na raointean sin gus dèanamh cinnteach gu bheil am Bòrd ag obair cho èifeachdach 's a ghabhas:

- **Bidh am Bòrd a' toirt deagh ùine airson ath-sgrùdadh a dhèanamh air buileachadh na ro-innleachd.**

Nì an Cathraiche agus an Ceannard cinnteach gun tèid seo a thoirt air adhart agus bheir iad cunntas air ais air adhartas.

- **Tha ro-innleachd air ùrachadh airson atharrachaidhean sam bith ann an raon-ùghdarrais na buidhne.**

Chan eil ach glè bheag de dh' atharraichean air a bhith ann an raon-ùghdarrais na buidhne bhon a thòisich e, ach bidh atharrachadh ann aon uair 's gu bheil Bile nan Cànanan Albanach air a chur an gnìomh. Tha an sgioba stiùiridh ag ullachadh airson seo agus bidh iad ag aithris don Bhòrd an dèidh don Bhile crìoch a chur air Ìre 3 ann am Pàrlamaid na h-Alba.

- **Tha tuigse mhath aig a' Bhòrd-stiùiridh air coileanadh na buidhne an coimeas ri buidhnean eile, far a bheil sin iomchaidh.**

Tha slatan-tomhais cuibhrichte a' dol air adhart an co-cheangal ri buidhnean eile a thaobh obair làitheil na buidhne air sgàth an adhbhair shònraichte a th' ann. Ach, tha coimeas a' dol air adhart a thaobh meud, buidseit, uairean agus toradh agus bidh sinn a' nochdadh seo nas fheàrr nar n-aithris agus na còmhraidhean.

- **Bidh am Bòrd a' cumail sùil air an àrainneachd phoilitigeach airson atharrachaidhean san raon-ùghdarrais aige agus a' measadh na buaidh a bheir iad sin air an ro-innleachd.**

Tha seo air a' chlàr airson latha air falbh a' Bhùird-stiùiridh.

- **Bidh am Bòrd-stiùiridh a' faighinn aithisgean cunbhalach air foill agus a' gabhail cheumannan gus dèiligeadh ri fàilligidhean no laigsean sam bith.**

Tha am Bòrd riarachta gu bheil iad a' faighinn fios làn agus ùineail mu chall mòr, pàighidhean sònraichte no seachranachd eile. Bidh am Bòrd a' gabhail cheumannan iomchaidh gus dèiligeadh ri laigsean no fàilligidhean sam bith.

Anns an dà raon sin cha robh foill no dragh sam bith ann a thaobh foill, no call mòr sam bith. Tha seo air aithris don Chomataidh Sgrùdaidh is Dearbhachd agus air a sgrùdadh tron phròiseas sgrùdaidh. Bidh sinn nas soilleire a thaobh seo innse ann am pàipearan a' Bhùird-stiùiridh san àm ri teachd.

- **Bidh prògraman inntrigidh is leasachaidh a' dèanamh cinnteach gun tèid am fios as ùire a chumail ri buill a' Bhùird-stiùiridh fad an ùine air a' Bhòrd-stiùiridh.**

Chaidh inntrigeadh agus leasachadh àrdachadh aig ìre comataidh. Thathas a' moladh gun coinnich buidheann-obrach air a bheil an Cathraiche, cathraichean na Comataidhean, an Ceannard agus Ceann an Ionmhais is Cùisean Corporra, gus seo a thoirt air adhart agus aithris air ais don Bhòrd-stiùiridh. Seallaidh seo cuideachd air mar a bhios sinn a' measadh dèanadais agus am pròiseas measaidh agus nì sinn ath-sgrùdadh air deagh chleachdadh bho bhuidhnean eile den aon mheud.

3. Moladh

3.1. Thathas a' moladh gun toir am Bòrd fa-near susbaint na h-aithisg.

4. Prìomh Bhuidhean Ro-innleachdail

- 4.1. Buidhean air Ionmhas: Chan eil gin ann.
- 4.2. Buidhean air Luchd-obrach: Chan eil gin ann.
- 4.3. Buidhean air Trèanadh: Tha seo a' cur ri leasachadh plana trèanaidh a' Bhùird.
- 4.4. Ceanglaichean ri Amasan Ro-innleachadh agus Corporra: Chan eil gin ann.
- 4.5. Buidhean air Cliù: Cuiridh seo ri cliù na buidhne le bhith fosgailte.
- 4.6. Buidhean air Slàinte is Sàbhailteachd: Chan eil gin ann.
- 4.7. Buidhean Laghail: Nì seo cinnteach gum bi modh-obrach iomchaidh ann a rèir Achd na Gàidhlig agus achdan eile a bhios a' bualadh air Bòrd na Gàidhlig.
- 4.8. Buidhean air Co-ionannachd: Chan eil gin ann.
- 4.9. Buidhean air an Àrainneachd: Chan eil gin ann.

5. Ceanglaichean ri Frèama-obrach Coileanadh Nàiseanta

Còraichean Daonna	☐	Clann is Òigridh	☐
Cultar	☐	Coimhearsnachdan	☐
Àrainneachd	☐	Bochdainn	☐
Slàinte	☐	Eadar-nàiseanta	☐
Foghlam	☐	Eaconamaidh	☐
Gnothachasan soirbheachail is ùr-ghnàthach	☒		

6. Cùrsa Riaghlachais

- 6.1. Thug an Sgioba Stiùiridh fa-near don phàipear seo air 3 Màrt 2025.

7. Dearbhadh air Cuairteachadh Sgrìobhainn

- 7.1. 'S e pàipear fosgailte a tha seo.

Coinneamh:	Bòrd-stiùiridh
Ceann-là:	13 Màrt 2025
Tìotal:	Plana Obrach a' Bhùird-stiùiridh
Gnìomh a dhìth:	Ri Aontachadh
Àireamh pàipear:	7.1
Neach-labhairt:	Ealasaid Dhòmhnallach, Ceannard
Pàipearan-taic:	PT1 Plana Obrach 2025/26

1. Adhbhar

1.1. Is e adhbhar na h-aithisge seo Plana Obrach a thoirt dhan Bhòrd-stiùiridh a tha a' mìneachadh nam prìomhan nithean air am feumar beachdachadh air thar na bliadhna.

2. Cùl-fhiosrachadh/Prìomh aithris

2.1. Tha e cudromach gum bi plana obrach aontaichte aig a' Bhòrd-stiùiridh airson na bliadhna air thoiseach. Thèid sùil a chumail air a' phlana obrach tron bhliadhna.

2.2. Chaidh beachdachadh air a' phlana-obrach seo an co-cheangal ri clàr-ama nan coinneamhan.

2.3. Thathas a' moladh gun deidheadh èifeachd a' Bhùird a chur ris a' phlana-obrach san Dàmhair gus am faighear ùrachadh air na ceumannan a dh'fheumar mar thoradh air ath-sgrùdadh air èifeachdas a' bhùird.

3. Moladh

3.1. Thathar ag iarraidh air Buill beachdachadh air a' mholadh agus ag aontachadh ris am plana obrach an cois.

4. Prìomh Bhuaidhean Ro-innleachdach

4.1. Buaidhean air Ionmhas: Chan eil gin ann.

4.2. Buaidhean air Luchd-obrach: Chan eil gin ann.

4.3. Buaidhean air Trèanadh: Chan eil gin ann.

4.4. Ceanglaichean ri Amasan Ro-innleachadh agus Corporra: Bidh seo a' cur ris an amas chorporra gun cùm Bòrd na Gàidhlig air a' leasachadh nan dòighean-obrach aca.

4.5. Buaidhean air Cliù: Cuiridh seo ri cliù na buidhne le bhith fosgailte.

4.6. Buaidhean air Slàinte is Sàbhailteachd: Chan eil gin ann.

4.7. Buaidhean Laghail: Nì seo cinnteach gum bi modh-obrach iomchaidh ann a rèir Achd na Gàidhlig agus achdan eile a bhios a' bualadh air Bòrd na Gàidhlig.

4.8. Buaidhean air Co-ionannachd: Chan eil gin ann.

4.9. Buaidhean air an Àrainneachd: Chan eil gin ann.

5. Ceanglaichean ri Frèama-obrach Coileanadh Nàiseanta

Còraichean Daonna	☐	Clann is Òigridh	☐
Cultar	☐	Coimhearsnachdan	☐
Àrainneachd	☐	Bochdainn	☐
Slàinte	☐	Eadar-nàiseanta	☐
Foghlam	☐	Eaconamaidh	☐
Gnothachasan soirbheachail is ùr-ghnàthach	☒		

6. Cùrsa Riaghlachais

6.1. Thug an Sgioba Stiùiridh fa-near don phàipear seo air 25 Gearran 2025.

7. Dearbhadh air Cuairteachadh Sgrìobhainn

7.1. 'S e pàipear fosgailte a tha seo.

Plana Obrach a' Bhùird-stiùiridh 2025/26		Ògmhios 26/06/2025	Damhair 09/10/2025	Dùbhlachd 11/12/2025	Màrt 12/03/2026
Puingean Stèidhichte	Cùisean Tòiseachaidh / Fàilte	√	√	√	√
	Nochdadh Com-pàirt	√	√	√	√
	Geàrr-chunntas	√	√	√	√
	Clàr-gnìomhan	√	√	√	√
	Aithisg air PCCan 23/24	√	√	√	√
	Aithisg Ionmhas	√	√	√	√
	Clàr Mi-chinntean	√	√	√	√
	Geàrr-chunntasan nan Comataidhean	√	√	√	√
	Aithisg a' Chathraiche	√	√	√	√
	Aithisg a' Cheannard	√	√	√	√
	Am Plana Obrach	√	√	√	√
	Iarrtasan Taic-airgid £100,000+	√	√	√	√
	Conaltradh le luchd-uidh	√	√	√	√
	Fios as ùr air foghlam agus ionnsachaidh	√	√	√	√
	Lèirmheas air a' choinneimh	√	√	√	√
Prìomhachasan Ro-innleachdail	Plana Corporra	√	-	-	√
Puingean Cunbhalach Bliadhna	Plana Gnìomh	-	√	-	-
	Buidseat na Bliadhna	-	-	-	√
	Plana Ionmhas Meadhan-teirm	-	-	-	√
	Riaghladh Ionmhas	-	√	-	-
	Aonta Frèam-obrach	-	√	-	-
	Aithisg Bhliadhna na Comataidh Sgrùdaidh is Dearbhachd	√	-	-	-
	Aithisg Bhliadhna na Comataidh Poileasaidh is Ghoireasan	√	-	-	-
	Aithisg Bhliadhna is Cunntasan	-	√	-	-
	Aithisg an Luchd-sgrùdaidh on Taobh a-muigh	-	√	-	-
	Aithisg Luchd-obrach	√	-	-	-
	Aithisg Slàinte is Sàbhailteachd	√	-	-	-
	Eifeachdas is Trèanadh a' Bhùird-stiùiridh	-	√	-	√
	Plana Feachd-obrach	-	√	-	-
	Plana Trèanaidh	-	-	-	-
	Gnàth-Riaghailtean	√	-	-	-
	Prògram coinneamhan a' Bhùird-stiùiridh	-	-	√	-
	Maoineachadh nam Buidhnean Gàidhlig	-	-	√	√
Puingean Ad Hoc	Aithisg air Planaichean Gàidhlig	√	-	-	-